

Pressemeddelelse

fra EU's Narkotika-agentur i Lissabon

EUROPÆISK NARKOTIKARAPPORT 2021: UDDRAG

Det europæiske narkotikamarked er modstandsdygtigt over for afbrydelser af covid-19

(09.06.2021, LISSABON – **MÅ IKKE OFFENTLIGGØRES kl. 11.00 CET/10.00 Lissabon**) I dag offentliggør EU's narkotikaagentur (EMCDDA) sin *Europæiske narkotikarapport 2021: Tendenser og udvikling*, den seneste årlige gennemgang af narkotikasituationen i Europa ⁽¹⁾. Baseret på data fra 29 lande (EU-27, Tyrkiet og Norge) giver rapporten ny indsigt i de sundheds- og sikkerhedsmæssige konsekvenser af et komplekst og voksende narkotikaproblem og et narkotikamarked, der er modstandsdygtigt over for **covid-19**-pandemiens restriktioner.

Rapporten advarer om de risici for folkesundheden, der er forbundet med tilgængeligheden og brugen af en bredere vifte af stoffer, ofte af høj styrke eller renhed. Den beskriver også, hvordan organiserede kriminelle grupper har intensiveret den ulovlige narkotikaproduktion i Europa for at undgå foranstaltninger til bekæmpelse af stofhandel og derved skabt miljø-, sundheds- og sikkerhedsrisici. Med udgangspunkt i den seneste undersøgelse fra EMCDDA om hurtig vurdering undersøger rapporten **covid-19**-pandemiens nylige virkninger på narkotikamarkeder, -brug og -indsatser ⁽²⁾.

EU-kommissær for indre anliggender, Ylva Johansson, udtaler: "Narkotika er en vedvarende og konstant trussel, der påvirker millioner af menneskers liv. Den *europæiske narkotikarapport 2021* indeholder den seneste dokumentation om dette afgørende spørgsmål, som sætter gang i vold og sætter vores borgeres sundhed og sikkerhed på spil. Jeg er især bekymret over de meget rene og stærke stoffer, der findes på gaden og på internettet, og over de 46 nye stoffer, der alene blev fundet i EU i 2020. Med de nye EU-strategier for sikkerhed og narkotika vil vores medlemslande have robuste værktøjer til at håndtere denne situation gennem en afbalanceret tilgang, der både tackler udbud og efterspørgsel, og som støttes af EMCDDA."

EMCDDA's direktør, Alexis Goosdeel tilføjer: "Den *europæiske narkotikarapport 2021* illustrerer, hvor meget narkotikasituationen har ændret sig i de seneste 25 år, hvor narkotika nu er et yderst udbredt problem, der påvirker alle vigtige politikområder. Vi er vidne til et dynamisk og tilpasningsdygtigt narkotikamarked, der er modstandsdygtigt over for covid-19-restriktioner. Vi ser også stofbrugsmønstre, som er stadig mere komplekse, da stofbrugerne udsættes for en bredere vifte af højpotente naturlige og syntetiske stoffer. Vi må hurtigst muligt erkende, at ikke blot flere mennesker nu personligt oplever narkotikaproblemer, men at disse problemer påvirker vores samfund i højere grad. Derfor mener jeg, at det på tværs af områderne social-, sundheds- og sikkerhedspolitik er afgørende at udvikle den evidensbaserede og integrerede indsats, der indgår i EU's nye narkotikastrategi".

Covid-19: Hvilken indvirkning har det haft på udbuddet og brugen af narkotika?

Et robust og digitalt drevet narkotikamarked— Ved at fremlægge resultaterne af den seneste undersøgelse fra EMCDDA, der viser tendenser, viser dagens rapport, hvordan narkotikamarkedet fortsat tilpasser sig covid-19-pandemien, efterhånden som narkotikahandlerne tilpasser sig rejserestriktioner og grænselukninger. På engrosniveau afspejles dette i visse ændringer i handelsruter og -metoder, idet man er mere afhængig af smugling via intermodale containere og kommercielle forsyningskæder og mindre

afhængig af brugen af menneskelige kurerer. Cannabisdyrkingen og fremstillingen af syntetiske stoffer i EU synes at være stabil før pandemien, og der er ikke konstateret noget fald i afsløringen af produktionssteder. Selv om narkotikamarkeder på gadeplan blev forstyrret under de tidlige nedlukninger, og der blev rapporteret om stofmangel lokalt, tilpassede sælgere og købere af stoffer ved at øge deres brug af krypterede beskedtjenester, applikationer på sociale medier, onlinekilder og mail- og hjemmeformidlingstjenester. Dette kan have medført en langvarig virkning af pandemien hvor der er sket en yderligere digitalisering af narkotikamarkederne.

Fra natteliv til hjemmeliv — Det er dokumenteret, at stofbrugere i de tidlige nedlukningsperioder var mindre interesserede i stoffer, der normalt er forbundet til det rekreative brug (f.eks. MDMA), da folk blev hjemme. En analyse af spildevandsprøver (som er tilgængelige for nogle europæiske byer) tyder dog på, at brugen af de fleste stoffer steg kraftigt i sommeren 2020, fordi restriktionerne for bevægelser, rejser og sociale arrangementer blev lempet. Blandt de bekymrende udviklingstendenser i forbindelse med pandemien er tegn på en mulig stigning i tilgængeligheden og brugen af crack-kokain i nogle lande.

Benzodiazepiner i fokus — Der er rejst specifikke spørgsmål om misbrug af benzodiazepiner, som enten er omdirigeret fra terapeutisk brug eller ikke er registrerede lægemidler i Europa. Der ses en stigning i brugen af disse stoffer blandt stofbrugere med et højrisikobrug, indsatte i fængsler og visse grupper af rekreative stofbrugere, hvilket potentielt afspejler disse stoffers store tilgængelighed og lave priser samt pandemirelaterede mentale sundhedsproblemer. Samtidig med dagens rapport foreligger der en **EMCDDA**-undersøgelse af risiciene ved uregulerede "nye benzodiazepiner", der ses på markedet for nye psykoaktive stoffer, og som har været forbundet med forgiftninger og dødsfald ⁽³⁾.

Europæisk narkotikarapport 2021: de vigtigste resultater

Udbredelsen af cannabis er fortsat stabil på et højt niveau, men det øgede THC-indhold giver sundhedsproblemer — Den observerede stigning i THC-indholdet i cannabis harpiks (gennemsnitligt interval: 20%–28%). Sundhedsadvarsler advarer om cannabis forfalsket med højpotente syntetiske cannabinoider.

Rekordstore beslaglæggelser af kokain, et bekymrende tegn på potentiale for øgede helbredsskader — Der blev beslaglagt 213 tons i 2019 (en stigning fra 177 tons i 2018). Renheden af kokain er steget, og flere der indskrives i stofbehandling for første gang, oplyser at kokain er hovedproblemet for deres misbrug. Foreløbige data om beslaglæggelser i 2020 tyder på, at tilgængeligheden ikke er faldet under pandemien.

En stabil efterspørgsel af amfetamin gør den indenlandske produktion nær forbrugernes rentabel — Sideløbende med nedlæggelsen af produktionsanlæg i 2019 blev kemikalier, der anvendes til fremstilling af amfetamin, også beslaglagt i EU, herunder 14 500 liter BMK og 31 ton MAPA (en stigning fra 7 ton i 2018).

Produktion af og handel med metamfetamin fremhæver potentialet for øget brug i Europa — Både store og mindre produktionsanlæg bliver opdaget i Europa, og store mængder af stoffet bliver omladet gennem EU til andre markeder.

Sundhedsrisici som følge af udbud af MDMA-produkter med høj styrke — Ud over stigninger i det gennemsnitlige MDMA-indhold i tabletter og renheden af pulvere opdages der også produkter med meget høje MDMA-niveauer. Foreløbige data fra 2020 tyder på, at der var mindre interesse for dette stof i perioder med nedlukningen.

Der opstår fortsat skadelige stærke nye psykoaktive stoffer — Blandt disse er nye syntetiske cannabinoider og nye syntetiske opioider. I alt blev der for første gang indberettet 46 nye psykoaktive stoffer i Europa i 2020, hvilket bringer det samlede antal stoffer, der overvåges af EMCDDA, op på 830.

Udgør stoffer, der anvendes mindre hyppigt, en stigende udfordring for folkesundheden? — Disse stoffer omfatter hallucinogener, ketamin og GHB. Det er bekymrende, at der i nogle miljøer rapporteres om intensive brugsmønstre.

Store heroinbeslaglæggelser signalerer potentiale for øget brug og skader — Store mængder heroin beslaglægges stadig i EU (7,9 ton i 2019), hvilket giver anledning til bekymring om en mulig stigning i udbredelsen.

Organiserede kriminelle grupper intensivere produktionen af ulovlige stoffer i Europa — I alt 370 ulovlige laboratorier blev lukket i 2019.

Antallet af narkotikalovovertrædelser er steget, og cannabisbesiddelse er fremherskende — Det anslås, at der i 2019 blev indberettet 1,5 mio. narkotikalovovertrædelser i EU, og 82 % vedrørte brug eller besiddelse til personligt brug.

Færre heroinbrugere der kommer i behandling for første gang, injicerer stoffet — Selv om injektionsmisbrug har været faldende i Europa i det seneste årti, er det fortsat en væsentlig årsag til narkotikarelaterede skader.

Det er nødvendigt at opskalere behandlingen og forebyggelsen for at nå HIV- og HCV-målene — Øget adgang til integrerede test- og behandlingstilbud er en vigtig del af opfyldelsen af målene.

Dødsfald som følge af overdosis forårsaget af opioider og andre stoffer understreger behovet for udviklingen af behandlingstilbud og skadereducerende indsatser — Højrisikobrug af stoffer og blandingsbrug fortsætter med at sætte gang i forgiftningsdødsfald i Europa.

Formanden for EMCDDA's bestyrelse, Laura d'Arrigo, konkluderer: "Da Europas narkotikaproblemer fortsat udvikler sig, må Europas indsats over for dem også gøre det. Covid-19-krisen har vist os værdien af information, der er videnskabelig, evidensbaseret og sammenlignelig på tværs af landene. Dagens rapport indeholder en rettidig analyse, der skal hjælpe beslutningstagerne med at holde trit med nye tendenser og udviklinger og identificere områder, der kræver hurtig handling. Den nye EU-narkotikastrategi fastlægger ikke blot vejen frem for os, men vil yderligere styrke vores evne til at handle med overbevisning for at beskytte EU-borgernes sundhed, trivsel og sikkerhed.

Noter

(¹) Den *Europæiske narkotikarapport 2021* (24 sprog) findes på www.emcdda.europa.eu/edr2021
Nationale data, der understøtter rapporten, er tilgængelige i Statistical Bulletin 2021 www.emcdda.europa.eu/data
Rapporten beskriver narkotikasituationen frem til udgangen af 2020 på grundlag af data fra 2019 og, hvor sådanne foreligger, 2020.

(²) *Impact of COVID-19 on drug markets, use, harms and drug services in the community and prisons — Results from an EMCDDA trendspotter study*, April 2021. Foreligger på engelsk.

www.emcdda.europa.eu/publications/ad-hoc-publication/impact-covid-19-drug-markets-use-harms-and-drug-services-community-and-prisons_en

www.emcdda.europa.eu/news/2021/emcdda-releases-third-trendspotter-study-on-covid-19-and-drugs_en

(³) *New benzodiazepines in Europe – a review*. Foreligger på engelsk.

www.emcdda.europa.eu/publications/technical-reports/new-benzodiazepines-europe-review_en

www.emcdda.europa.eu/news/2021